

V magii čísel

Ve dnech 30. – 31. srpna jsem se zúčastnil v pořadí již šesté schůzky ministrů životního prostředí zemí Visegrádské skupiny v Olomouci. Toto setkání mělo jakousi magii čísel: poprvé se konalo na Moravě, podruhé na území České republiky (minule to bylo v Českém Krumlově), zúčastnili se tam zástupci tří mezinárodních institucí (zástupce Úmluvy o boji proti desertifikaci, regionální kanceláře Programu OSN pro životní prostředí UNEP a zástupce OECD) a sešli jsme se tam čtyři ministři životního prostředí: maďarský ministr Béla Turi-Kovács, slovenský László Miklós, polský Antoni Tokarczuk a já.

Nejdůležitější na setkání bylo společné prohlášení, které jsme podepsali druhý den. Týkalo se tří okruhů: první okruh se týkal přípravy na vstup do Evropské unie. Ze zemí Visegrádské čtyřky mají zatím pouze dvě, Maďarsko a Česká republika, předběžně uzavřenou kapitolu Životní prostředí. K problematice využití fondů Evropské unie jsem navrhl – a mí kolegové to akceptovali – podrobněji komentovat využitelnost programu ISPA pro výstavbu čistíren odpadních vod. Zhruba před dvěma lety jsem vítal program ISPA jako možnost, jak financovat regionální projekty v oblasti komunální ekologie, tedy výstavby čistíren odpadních vod a kanalizací. Poté, co se podařilo v loňském roce úspěšně uplatnit a vyčerpat peníze z tohoto fondu pro rok 2000 na projekty Ostravy a Brna, jsme letos zařadili do procesu hodnocení Evropskou komisí šest velkých projektů. Projekt Sdružení obcí Dolní Pojizeří, na který já kladu velký důraz, má ale problémy. Projekt je zaměřený na čistírny odpadních vod v celkovém objemu 940 mil. Kč. Dle informací Evropské komise ale můžeme čerpat zhruba pouze 220 mil. Kč, a to pro dva projekty: na intenzifikaci čistíren odpadních vod v Benátkách nad Jizerou a v Mladé Boleslavi. Zbývajících 720 mil. Kč, které se týkají zhruba tuctu drobnějších projektů, čerpat nemůžeme, neboť předkladateli projektů jsou obce pod 2000 obyvatel. Pociťoval jsem to jako velmi nepříjemnou zprávu, protože vtip regionálních projektů je v tom, že ty obce, které jinak na zdroje financí nedosáhnou, mohou v rámci společného projektu „sáhnout“ i na velký fond ISPA. Proto jsem do společného prohlášení navrhl formulaci, že členské země Visegrádské čtyřky „navrhují Evropské unii zvážit možnost financování skupiny regionálních projektů v rámci programu ISPA, včetně obcí s méně než 2000 obyvateli“. Kolegové tuto formulaci uvítali, protože jejich zkušenost je podobná. Jsem rád, že byla přijata a je v našem společném prohlášení. Budeme o tom jednat v Bruselu. U obcí nad 10 000 obyvatel máme čistírny odpadních vod všude a u obcí nad 2000 obyvatel je už situace také dobrá. Problémem jsou ale menší obce, kterých je 6300. Z větší části potřebují pomoc, protože samy na čistírnu nemají.

Co se týká světové problematiky, Visegrádská čtyřka se zabývala jak přípravou na Světový summit pro trvale udržitelný rozvoj, který se bude konat příští rok v Johannesburgu, tak i členstvím zemí Visegrádské čtyřky v různých multilaterálních dohodách, jako je Cartagenský protokol či Stockholmská úmluva.

Na závěr jsme jednali i o ochraně živočichů. Podpořili jsme ekologizaci venkovního elektrického vedení z hlediska ochrany ptačích populací: budeme prosazovat při privatizaci energetického sektoru to, že se nabyvatel zaváže, že při obměně a rekonstrukci sloupů elektrického vedení bude na vedení montovat různé typy zábran, které znemožní ptákům dotknout se zároveň více drátů.

RNDr. Miloš Kužvart,
ministr životního prostředí